

LÄROPLANENS MÅL I NATURFÖRSKOLAN AUGUSTS VERKSAMHET

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden

Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Om- och sorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten. Barn tillägnar sig etiska värden och normer främst genom konkreta upplevelser. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga som förebilder.

Att hävda grundläggande värden kräver att värderingar tydliggörs i den dagliga verksamheten. Verksamheten ska bedrivas i demokratiska former och därigenom lägga grunden till ett växande ansvar och intresse hos barnen för att de på sikt aktivt ska delta i samhällslivet. Förståelse och medmänsklighet Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvars känsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon an- hörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.

Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan, som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund.

Saklighet och allsidighet Förskolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Varje barn ska ges möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån de egna förutsättningarna. Delaktighet och tilltro till den egna för- mågan ska på så vis grundläggas och växa. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen.

Alla som verkar i förskolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dessa värden. Vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar liksom de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska motverka traditionella köns- mönster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Skollagen föreskriver att utbildningen i förskolan ska, varhelst den anordnas, vara likvärdig. Normerna för likvärdigheten anges av de nationella målen, och förskolan ska arbeta för att nå dessa mål. Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande ska präglar arbetet i förskolan. Hänsyn ska tas till barnens olika förutsättningar och behov. Detta innebär att verksamheten inte kan utformas på samma sätt överallt och att förskolans resurser därför inte ska fördelas lika.

Förskolans uppdrag Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar främjas.

Förskolan ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran, utveckling och växande. Förskolans uppgift innebär att i samarbete med föräldrarna verka för att varje barn får möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar.

Verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt.

Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd för barn med svårigheter. Alla barn ska få erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen.

Förskolan ska ta hänsyn till att barn lever i olika livsmiljöer och att barn med de egna erfarenheterna som grund söker förstå och skapa sammanhang och mening. De vuxna ska ge barnen stöd i att utveckla tillit och självförtroende. Barnens nyfikenhet, företagsamhet och intressen ska uppmuntras och deras vilja och lust att lära ska stimuleras. I förskolans uppdrag ingår att såväl utveckla barns förmågor och barns eget kultur- skapande som att överföra ett kulturarv – värden, traditioner och historia, språk och kunskaper – från en generation till nästa.

Det svenska samhällets internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som kan stärka denna förmåga och förbereda barnen för ett liv i ett alltmer internationaliserat samhälle. Medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andras kultur ska bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Förskolan kan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna och barn med utländsk bakgrund får stöd i att utveckla en flerkulturell tillhörighet.

Förskolan ska erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Den ska inspirera barnen att utforska omvärlden. I förskolan ska barnen möta vuxna som ser varje barns möjligheter och som engagerar sig i samspelet med både det enskilda barnet och barngruppen.

Förmåga att kunna kommunicera, söka ny kunskap och kunna samarbeta är nödvändig i ett samhälle präglat av ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Förskolan ska lägga grunden till att barnen på sikt kan tillägna sig de kunskaper som utgör den gemensamma referensram som alla i samhället behöver.

Barnen ska få möjligheter att utveckla sin förmåga att iaktta och reflektera. Förskolan ska vara en levande social och kulturell miljö som stimulerar barnen att ta initiativ och som utvecklar deras

sociala och kommunikativa kompetens. Barnet ska också ha möjlighet att enskilt fördjupa sig i en fråga och söka svar och lösningar.

Leken är viktig för barns utveckling och lärande. Ett medvetet bruk av leken för att främja varje barns utveckling och lärande ska präglade verksamheten i förskolan. I lekens och det lustfyllda lärandets olika former stimuleras fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande samt förmåga att samarbeta och lösa problem. Barnet kan i den skapande och gestaltande leken få möjligheter att uttrycka och bearbeta upplevelser, känslor och erfarenheter.

Förskolan ska främja lärande, vilket förutsätter en aktiv diskussion i arbetslaget om innebörden i begreppen kunskap och lärande. Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Verksamheten ska utgå från barnens erfarenhetsvärld, intressen, motivation och drivkraft att söka kunskaper. Barn söker och erövrar kunskap genom lek socialt samspel, utforskande och skapande, men också genom att iakttä, samtala och reflektera. Med ett temainriktat arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande.

Lärandet ska baseras såväl på samspelet mellan vuxna och barn som på att barnen lär av varandra. Barngruppen ska ses som en viktig och aktiv del i utveckling och lärande. Förskolan ska ge barnen stöd i att utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer. De ska få hjälp att känna tilltro till sin egen förmåga att tänka själva, handla, röra sig och lära sig dvs. bilda sig utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska.

Barnen ska få stimulans och vägledning av vuxna för att genom egen aktivitet öka sin kompetens och utveckla nya kunskaper och insikter. Detta förhållningssätt förut sätter att olika språk- och kunskapsformer och olika sätt att lära, balanseras och bildar en helhet.

Språk och lärande hänger oupplösligt samman liksom språk och identitetsutveckling. Förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och upp- muntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen. Barn med utländsk bakgrund som utvecklar sitt modersmål får bättre möjligheter att lära sig svenska och även utveckla kunskaper inom andra områden. Av skollagen framgår att förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Att skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer såsom bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse liksom med hjälp av tal- och skriftspråk utgör både innehåll och metod i förskolans strävan att främja barns utveckling och lärande. Detta inbegriper också att forma, konstruera och nyttja material och teknik. Multi- media och informationsteknik kan i förskolan användas såväl i skapande processer som i tillämpning.

Förskolan ska lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor. Ett ekologiskt förhållningssätt och en positiv framtidstro ska präglade förskolans verksamhet. Förskolan ska medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp. Verksamheten ska hjälpa barnen att förstå hur vardagsliv och arbete kan utformas så att det bidrar till en bättre miljö både i nutid och i framtid. Förskolan ska erbjuda barnen en i förhållande till deras ålder och vistelsetid väl avvägd dagsrytm och miljö. Såväl omvårdnad och omsorg som vila och andra aktiviteter ska vägas samman på ett balanserat sätt. Barnen ska kunna växla mellan olika aktiviteter under dagen. Verksamheten ska ge utrymme för barnens egna planer, fantasi och kreativitet i lek och läran de såväl inomhus som utomhus. Utomhusvistelsen bör ge möjlighet till lek och andra aktiviteter både i planerad miljö och i naturmiljö.

BESKRIVNING OM VART VI HITTAR DE OLIKA MÅLEN!!

2.1 NORMER OCH VÄRDEN MÅLEN I MILJÖN PÅ AUGUST	I verksamheten hittar vi målen genom dessa aktiviteter:
1 öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,	• I hallen, vid påklädning. Barnen uppmuntras att hjälpa varandra. • I fria leken, barnen uppmanas att reda ut konflikter själva genom att prata med varandra. • Olika samlingar under dagen • Grupplekar • Måltider • värdegrundsarbetet • Genom att vi dagligen försöker ge barnen olika ansvar. Hämta saker, reda ut saker själv, bära sin ryggsäck och förse sig själv av innehållet. • Uppmanar till att vänta på sin tur både i samtal och lek • Barnen är med och städar upp när leken är slut och man byter aktivitet efter sin förmåga • Samarbetsövningar •
2 förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,	• Rollekar • Värdegrundsarbetet • Barnen uppmuntras dagligen att hjälpa varandra • Vi pratar om att man ska visa hänsyn •
3 sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,	• Under tex. Vår OS-verksamheten, pratar vi om andra länder och deras traditioner bl.a • Äter olika nationalrätter och diskuterar runt dessa • Sportar och rör oss dagligen i skog och mark och pratar om varför vi gör det!

	• Pratar om vår hälsa i samband med tex måltider • Uppmuntrar barnen att smaka på grönsaker och pratar om varför man skall det •
4 förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och	• Vi läser böcker om detta ämne, tex.Rosa-Emma, Nalle Bruno mm. • Vi tar upp lika-olika på samlingarna • Vi försöker jobba könsneutralt. Leken i skogen är extra bra för att ha en könsneutral lek(utan färdiga leksaker eller förutbestämda rum) • Vi har ”kompisallemansrätts kort” där vi pratar om hur man är mot varandra och hur det känns att tex va utanför •
5 respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.	• Vi använd er oss av speciella kort när vi är i skogen, som illustrerar Allemansrätten • Vi har naturkunskap i skogen flera ggr/v • Vi har återvinning med vår käre Åke Återvinning som kommer och lär barnen om hur man gör med allt avfall som blir i ett hushåll/på August • Pratar mycket om naturen och djurens värde • Vi läser om Nalle Bruno som tar upp detta ämne •
2.2 UTVECKLING OCH LÄRANDE	
6 utvecklar sin identitet och känner trygghet i den,	• Vi stärker barnens jag uppfattning genom att prata om familjen. Namn på alla i familjen, mormor, farmor, kusiner mm • Vilka tillhör min familj • Uppmuntrar barnen att prata inför andra • Ger positiv respons när barnen gör bra saker • Försöker alltid lyfta det positiva med krav som barnen klarar av •
7 utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,	• Vistas mycke i naturen där vi spanar efter naturfenomen • Pratar direkt om händelser som inträffar • Googlar fram intressant fakta direkt på platsen

	• Går promenader och spanar efter former i bebyggelse • • Mycket fantasilek/rollek, fritt i skogen utan färdiga leksaker • Mycket pussel vid inneverksamhet • Hjälper till att starta leken •
9 känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer,	• Har stort fokus på olika traditioner • Försöker få med både vanliga svenska men även utländska •
10 utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,	• Grupplekar • Samarbetsövningar • Uppmanar barnen att lösa konflikter själva • Spelar spel med några barn åt gången • Pratar om våra regler som vi har på August • Kompiskort •
11 utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande,	• Genom att vistas mycket i skog och mark • Verksamheten skall utgå så mycket som möjligt från rörelse • Vi hoppar, kryper och ålar oss fram på promenader i skogen • Pratar om hur man har en god hygien •
12 tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld,	• Genom vår ”promenadpedagogik” får vi in begrepp naturligt genom att vi använder det vi hittar på promenaden. Tex en bänk eller varandra, som vi kan klättra över/under stå framför/bakom mm • Även inomhus leker vi begreppslekar •
13 utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv,	• I samlingar/stop på vägen, får barnen göra sin röst hörd. Vi frågar barnen vad vi ska göra. Vi försöker lyssna in barnens önskemål ang. verksamheten. Vi uppmanar till att respektera varandra och andra runt omkring oss. •
14 utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra	• Ramsar och sjunger på våra skogspromenader • Läser sagor på vilan • Har sagosamling med flanosagor

	• Sång/ramssamling varje vecka alla tillsammans • Uppmuntrar barnen att prata med oss och med varandra •
15 utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner,	• Vi har bokstäver och siffror på fina tavlor på väggen som uppmanar till att härma • Vi övar på att skriva sina namn • Vi letar symboler i samhället och runtomkring oss •
16 utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa,	• Tolkar olika bilder (tex flano) • Bakar efter recept •
17 utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama,	• Använder naturmaterial • Målar med krita, pennor, vattenfärg och flaskfärg • Sångelekar m rörelser • Rörelsesagor • Flanosagor • Discodans • Rörelse till musik utomhus i alla väder •
18 utvecklar sin förståelse för rum, form, läge och riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp samt för mätning, tid och förändring,	• Vi försöker tänka matematik och begrepp i all verksamhet • Försöker hitta naturliga begrepp i vår vardag inne/ute • Räknar barnen och låter barnen hjälpa till •
19 utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,	• Försöker ha med minst ett mattestopp på våra skogspromenader •
20 utvecklar sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,	• Använder tex ett äpple. Hur många delar blir det om man delar en gång, två gånger mm •
21 utvecklar sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang,	• Se ovan •
22 utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,	• Gruppdagen utgår nästan uteslutande från detta mål. • Hela vår filosofi och hela projekt Huset •

23 utvecklar sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,	• Vi bakar varje vecka och pratar om vad som händer med degen. Hur/varför jäser den. Vad behövs? • Is och vatten experimenterar vi med. • • Sand och vatten •
25 utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar,	• Vi ger barnen tid vid tex påklädning • Uppmanar till att alltid pröva innan man ber om hjälp tex. Blixtlåset, kniv o gaffel, bakning ute o inne • Vattenkran, tvålapparat mm •
26 utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap, och	• Vi har lego • Byggklossar • Plusplus • Tågbana • Duplo • Kottar, pinnar, naturmaterial • Stora mjuka byggklossar •
27 som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål	• Vi sjunger engelska sånger • Vi har ”brevkontakt” med barn i Kenya där vi får reda på hur dom lever och bor •
2.3 BARNES INFLYTANDE	
28 utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation	• Försöker uppmuntra till diskussion mellan barnen. • Frågar hur dom tänker, hur vi ska gå vidare, hur löser vi detta •
29 utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö, och	• Värdegrunden är alltid aktuell och vi pratar mycket om den • Vad är rätt och fel • Etik och moral •
30 utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.	• Värdegrundsarbetet • Samarbetsövningar ute och inne • Augusts regler •